

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Neillie, Paddy*
Cím: *Egy angol hölgy levele
Budapestről és a magyarokról*
Forrás: *Budapesti Hírlap*

Bp.
(Hely)

1929. IV. 3.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Olc)

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

1929

Személy

Egy angol hölgy levele Budapestről és a magyarokról

Egy Budapesten élő angol hölgy írta ezt a levelet és megfigyeléseit olyan érdekesnek találjuk, hogy leközöljük magyar fordításban:

„Szeretem az első pillantásra” — ez volt az érzésem, amikor egy szép nyári estén a bécsi hajó Budapestre hozott. Mikor megláttam a hegyeket, melyeknek erdő- és várkoronája gondosan őrködni látszott a balpar eleven, udonsült városán, úgy éreztem, hogy képzeletem városába, az álomvárosba érkezek. És most, hogy hónapok óta itt élek, az egymást kergető impressziókból kialakult bennem Budapest szép és színes, nem mindig vidám és nem mindig szomorú képe, amely különösen vonzó lehet az idegenre, mert a Keletnek valami kis fuvallatát érezzük ki belőle.

Talán ez okozza ennek a különös városnak nagy ellentétjeit is. Bőség és nyomorúság együtt. Gógós várpaloták néznek le Tabán kunyhóira és roskadozó lépcsőire. A budai dombok ódon, előkelősége és a síkságon elterülő új, törtető, plebejus Pest is mennyire különböző!

Sokszor úgy látszik, hogy Budapest gazdagsága ott összpontosul a dunaparti korzón és a szomszédos utcákban. Nehéz volna bárhol is annyi bájos és elegáns nőt látni, mint amennyi itt látható egy szép napon akár délben, akár este. Ahogy a kalapjukat hordják, amilyen nagyszerű formájú cipőkben járnak, bizony páratlanok. Minden pesti nő tisztában van azzal, hogy típusának milyen ruházódás felel meg és ez adja meg azt, amit ők „chic”-

nek neveznek s amit mi „smart”-nak mondunk. Az idegen szemlélő elgyönyörködik ezekben a sok elegáns nő láttán csodálkozva töpreng: hogyan lehet az, hogy ennyi nőnek van ideje Budapesten naphosszat ebben a paza pompában sétálni, mikor azt hallom minden felől, hogy milyen nagy itt a szegénység.

Mindennek ellentéte: a koldusok nagy tömege, a nyomorékok nagy száma, ami bizony szomorú keleti barázdát von ennek a vidám városnak arcára. A Keletre emlékeztet Buda-

pest szaga is. Mert sajátosság szaga van ennek a városnak, mint minden városnak. Londonnak a petróleum, a földalatti vasútról feláradó meleg levegő és, az aszfalt keveréke adja meg a szagát. Budapest szaga nem ilyen könnyen elemezhető: a kávéháznak, kozmetikai szereknek és dohányfüstnek különböző elemeiből áll össze ez a szag, Budapest egyéni illata.

De sok magyar otthonban is keleti vonásokat láttam azoknak tarka színeiben, szőnyegpompájában, sokszínű hímzéseiben, amelyek azonban harmónikusan vegyülnek el egymással és a keleti tarkabarkaság látszatát csak az első pillanatban adják. Egyébként a lakáskultúra egészen nyugatias.

Még erősebben emlékeztetnek a Keletre a nyílt vásárok, amelyek bizony nem igen különböznek a mongol bazároktól. Színek pompáznak elő ezeken a festői és mulatságos piacokon: ragyogó gyümölcs, meg aranyos-zóke kenyér, a paprika krímszínűsége és az itteni virágok élénk színei. De csodálatosképpen ruhákat is lehet itt kapni és haris-

nyák, meg kendők halmain uralkodik a terebélyes és bőszerű árusítóasszony. Mindenfélől hallani: „Nagyon drága — nagyon drága”, a vásár azonban egy percre sem szünetel és valami könnyed jó kedvben folyik. Ki gondol itt arra, hogy megkapja azt az árut, amit kér, vagy hogy megkapja az árut annyiért, amennyit ígért! De az alkudozás itt elengedhetetlen szokás és egyben mulatságos szórakozás, amelyben finomra csiszolódik minden jó magyar háziasszony üzleti érzéke.

A forgalom Budapesten Londonhoz képest csodálatosan lassúnak látszik. Ha valamely utca keresztezésénél át akar menni az ember, könnyűszerrel megteheti ezt a mozgó villamoskocsi előtt, mely szép kényelmesen halad, és vezetője ugyancsak érdeklődni fog, hogy sikerült-e szerencsésen átjutni. A budapesti villamoskocsi csaknem olyan mértékben tartja tiszteletben az emberi életet, mint a londoni a pontosságot. Mikor a forgalom-

ról szólok, meg kell emlékezni a budapesti „Bobby”-ről is, a forgalmi rendőrrel, akinek hivatalos kötelességén kívül csudálatos érzéke van a drámai jelenetek iránt. Legalább is erre vall karjainak széles gesztusa, mely egy tüzes szónok gesztusaira emlékeztet, míg a londoni Bobby ujjának egy mozdulatával állítja meg, vagy indítja meg a forgalom hullámszerűségét. De idegenekkel való udvariasság és előzékenység tekintetében a budapesti rendőrnek nem találtam párját.

Udvariasság és előzékenység tekintetében a magyar uraknak sincs párjuk; kedves, finom modorukkal olyanoknak látszanak, mintha mindig készek lennének arra, hogy megvalósítsák a „Kiss your little hand, Madam...” dalát. Igaz viszont, hogy egy kissé kevésbé őszintéknek találom a magyar férfiakat, mint az angolokat, és ennek okát a tetszeni vágyás velük szemben érzésemben látom, mely az udvariaskodás és kedveskedő modor szélsőségeire vezet. De, azt hiszem,

van még más különbség is. Az angol férfi a felét sem mondja el annak, amit gondol; a magyar bizonyára felét sem érzi annak, amit mond. Ha egy angol leány megérkezik ide és magyar társaságba kerül, azt képzelhetné, hogy rendkívüli bájak fejlődtek ki benne az utazás közben. Ha egy magyar férfi megfogja a kezét és tüzes pillantásokat vet rá, talán el sem hinné, hogy e közben nem is gondol semmit. Ha egy angol ember tenné ugyanezt, okvetetlenül szerelmi nyilatkozatot, vagy házassági nyilatkozatot következnék belőle. Különös az is, ahogy a magyar férfi egy leányra ránéz. Tekintete mindig a lábnál kezdődik és oda tér vissza. Az angol ember mindig először a szembe néz és ott is végzi.

A magyar lányok kevésbé visszatartók, vagy talán őszintébbek, mint az angol lányok és a legtöbben a legkevésbé sem titkolják, hogy életüknek egyetlen célja, jól férjhez menni és ez a vágya itt sokkal nehezebben teljesedik, ha csupán szerelme van, de nincs hozomány, mint például Angliában.

Az otthon élete itt nem olyan egyszerű, mint nálunk, mert például a nagytakarítás szüneteltetése 9—11 óráig egész Budapestet elfogja és ha az éjszakát zajossá teszi a cigányzene, vagy a kevésbé romantikus jazzmuzsika, reggel 6 órától kezdve a szőnyegek és függönyök porolásának zaja tölti el a házakat és a magyar háziasszonyok a tíz parancsnak kevés parancsolatát tartják meg szigorúbban, mint azt, hogy 10 óráig a szőnyegeket porolják. Különös szokásnak találtam azt is, hogy érkezés idején a nagy kézfogások sorozata jön. Kezdetben azt hittem, hogy elég, ha asztalbontás után szíves fejbiccentéssel adok kifejezést köszönetemnek, mert azt hittem, hogy a többi vendég is ezt fogja tenni, de mikor láttam, hogy a vendégek a háziasszonyoknak sorra kezetesókolnak, a háziúrral és egymással ünnepiesen kezelnek, akkor észre-

vettm, hogy az itteni szokások ezt megkívánják és persze a következő alkalommal már én is mindenkivel kezefogtam.

Hanem, ami a magyar vendégszeretetet illeti, az igazán megfelel hírének és csakugyan nem tudom, hol érezhetné magát jobban az ember, mint egy magyar otthonban. A magyar konyhát egyszerűen kitűnőnek találtam és annyi és olyan ízletes étel tárul itt az ember elé,

hogy a gyomorra aligha lehet jó hatással, ha az ember nem tud ellenállni. De a reggeli olyan üres, reménytelenül érdektelen, különösen ha azt kap az ember, amit itt teának neveznek az emberek. Csak egyetlen kávéházat találtam Budapesten, ahol olyan teát kaptam, ami hasonlít a mi angol teánkhoz.

A kávéházakról persze a cigányzene jut eszembe és bizony nem csudálkozom, hogy erről már odahaza is annyit olvashattunk. Milyhelyst először volt alkalmam itt az igazi magyar cigányokat hallani, amint a régi magyar népdalokat játsszák melankólikus, tüzes módon, én is éreztem ennek a muzsikának vérpezsdítő varázsát. Nem csudálkozom már, hogy annyi magyar ember örömeiben és gondjában cigányzenét hallgat és nem egyszer láttam, hogy búsuló, gonddal terhes emberek felvidultak a cigányzene mellett, vagy kitörő jókedvük egyszerre csak bánatos melankóliába csapott át, amikor a cigány kedves nótákat húzta. Ez a varázs azonban sokszor megszűnik, amikor a pénzgyűjtő tányért odatolják a mulató orra elé.

Talán kissé felületesek ezek a megfigyelések és a fantázia is szerephez jut bennük. Mégis ilyennek látom én Budapestet és ilyennek szeretem. Előttem mindig az álomváros marad, az őseredeti és mindig bájos város.

PADDY NEVILLE.